

prima instanță – D. Sușchevici

dosarul nr. 2ra-3224/14

instanța de apel – D. Manole, E. Fistican, N. Traciuc

ÎNCHEIERE

05 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva lui Petru Calancea, Sofia Calancea, Sergiu Cocieru, Primăria municipiului Chișinău, Primăria orașului Codru cu privire la constatarea faptului încălcării zonei de protecție, apărarea dreptului de proprietate, obligarea pârâților la demolarea construcțiilor sub linia electrică aeriană cu evacuarea din imobilele existente

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2014 prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 mai 2013 prin care acțiunea a fost respinsă ca tardivă

constată:

La 13 iunie 2011, ÎCS „RED Union Fenosa” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Calancea, Sofia Calancea, Sergiu Cocieru, Primăria municipiului Chișinău, Primăria orașului Codru cu privire la constatarea faptului încălcării zonei de protecție, apărarea dreptului de proprietate, obligarea pârâților la demolarea construcțiilor sub linia electrică aeriană cu evacuarea din imobilele existente.

În motivarea acțiunii a indicat că Sergiu Cocieru în baza deciziei Primăriei or. Codru nr. 10/12-1 din 29 octombrie 1997 a procurat de la M. Bejenari casa de locuit nefinisată de pe str. Izvoarelor 41/1, pe care a finisat-o și locuiește în ea.

Menționează că în baza deciziei Primăriei Codru din 24 februarie 1999, a fost dată în exploatare casa de locuit de pe str. Izvoarelor 50, construită de Petru Calancea.

Relatează că în apropierea acestor imobile trece linia de tensiune înaltă de 110 kW, iar distanța de la case până la linia electrică aeriană constituie 10 m. și nu 20 m. conform normelor.

Consideră că deciziile menționate au fost emise cu încălcarea p. 13 al Normelor de protecție a liniilor electrice, care stipulează că organele administrației

publice locale și alți factori de decizie, până la eliberarea autorizației de construire a caselor de locuit, altor edificii, preventiv sunt obligați să coordoneze cu întreprinderile electroenergetice, locul de dislocare a obiectelor.

Conform p. 17 al Normelor, este interzisă construcția sau demontarea edificiilor, producerea altor lucrări în zona de protecție a liniilor de transport de energie electrică.

Relevă că de către pârâți a fost ignorat p.11 din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice de tensiune peste 1000 V. aprobat prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al URSS nr. 255 din 26 martie 1984, în vigoare la momentul dat, care prevăd că în zonele de protecție a rețelelor electrice, fără acordul în scris a întreprinderii, în gestiunea căreia se află aceste rețele, este interzisă construcția, reparația capitală, reconstrucția sau demolarea a oricărei clădiri sau construcții. Zona de protecție a Liniei electrice aeriene cu tensiunea de 110 kV, conform Regulamentului, este stabilită la o distanță de 20 m., pe orizontală, de la marginea conductorului lateral.

Mai afirmă că la construcția imobilelor date, au fost încălcate normele tehnice SnIP 2.07.01-89 „Urbanistica. Sistematizarea și construcția localităților urbane și rurale”, și anume p. 7.8, care stabilește că rețelele electrice aeriene cu tensiunea de 110 kV și mai mare urmează să fie dislocate în afara teritoriului locativ.

Indică că în astfel de împrejurări și datorită gradului de pericol sporit pe care îl au instalațiile electrice, în scopul protejării funcționării normale, asigurării securității, prevenirii deteriorării acestora, precum și prevenirea producerii diverselor accidente, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, și anume normele Legii cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998, precum și cele ale Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002 este impusă respectarea obligatorie a așa-numitei zone de protecție.

Cu referire la prevederile art. 17 al Legii cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998 indică că „Obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Modul de delimitarea a acestor zone, dimensiunile și regimul lor se stabilesc prin regulamente și acte normative aprobate de Guvern. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.”

Totodată, indică că prevederile p. 17 al Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002 stipulează că se interzice „... efectuarea, fără acordul în scris al Întreprinderii de Rețele Electrice, a oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume: a) efectuarea construcțiilor, i) amenajarea parcărilor pentru toate tipurile de mașini și mecanisme..”.

Susține că pârâții au neglijat rigorile legale efectuând în zona de protecție, fără coordonarea acțiunilor în prealabil cu ÎCS „RED Union Fenosa” SA atribuirea terenurilor și respectiv construcția caselor de locuit, ceea ce prezintă un înalt grad de pericol atât pentru securitatea instalațiilor, integritatea bunurilor persoanelor, cât și pentru viața și sănătatea acestora.

Cu referire la p. 2 al Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, indică că prin zona de protecție a LEA cu tensiunea de 110 kV se înțelege - zona de-a

lungul LEA, constituită din terenul și spațiul aerian, limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale fără devieri, la distanța de 20 m.

Relatează că pârâții considerând că situația creată se datorează furnizorului de energie electrică, au depus în instanța de judecată o cerere prin care au solicitat strămutarea liniilor electrice aeriene.

Indică că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2005, acțiunea reclamanților a fost respinsă, fiind constatat faptul că acțiunile ÎCS „RED Union Fenosa” SA sunt legale, iar situația creată se datorează în exclusivitate autorităților publice locale și nemijlocit a beneficiarilor de terenuri.

Solicită admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării zonei de protecție a Liniei electrice aeriene de 110 kw (Chișinău-Malinca I, II) de către pârâții Petru Calancea, Sofia Calancea, Serghei Cocieru, obligarea pârâților să demoleze construcțiile amplasate sub Linia electrică aeriană de 110 kW, cu evacuarea din imobilele existente.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 mai 2013 acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2014 a fost respins apelul declarat de ÎCS „RED Union Fenosa” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 septembrie 2014, ÎCS „RED Union Fenosa” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor instanțelor judecătorești inferioare cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile contestate.

Cu referire la prevederile art. art. 315 alin. (2), 376 Cod civil consideră că dreptul de proprietate poate fi încălcat nu numai ca rezultat al lipșirii proprietarului de posesiunea bunului său. Persoanele terțe pot săvârși acțiuni care, deși nu-l lipsesc pe proprietar de posesiunea bunului, totuși îl împiedică pe ultimul să-și exercite în deplinătate prerogativele dreptului de proprietate. Proprietarul este în drept să ceară înlăturarea încălcărilor dreptului de proprietate chiar dacă asemenea încălcări nu au ca efect lipsirea proprietarului de posesiune. Apărarea dreptului de proprietate în aceste cazuri se face cu ajutorul acțiunii negatorii, prin care se înțelege cerința proprietarului posesor al bunului către persoanele terțe referitoare la înlăturarea piedicilor privind folosința și dispoziția asupra bunului ce îi aparțin. Acțiunea negatorie este o acțiune reală, care va putea fi înaintată numai atunci când între proprietarul bunului și persoana terță nu există un raport obligațional. În cazul acțiunii negatorii, reclamant este proprietarul bunului. De asemenea, au dreptul de a înainta acțiune negatorie și persoanele care, deși nu sunt proprietari, dețin în posesiune bunurile în baza legii sau a unui contract, iar pârâții sunt considerate persoanele care împiedică exercitarea folosirii și dispoziției bunurilor proprietarului. Acțiunea negatorie este imprescriptibilă, adică termenul de prescripție nu are efect asupra acestor raporturi juridice.

Acțiunea negatorie poate fi înaintată nu numai în cazurile în care piedicile sunt deja real create, ci și în cazurile în care sunt create asemenea situații care dau temei de a presupune că ulterior vor fi create piedici în exercitarea dreptului de proprietate. Astfel, acțiunea negatorie este îndreptată și asupra eventualelor încălcări care pot apărea pe viitor.

Consideră că acțiunea înaintată este una negatorie, care nu este imprescriptibilă.

Sușine că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile punctului 13 al Normelor de protecție a liniilor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002, care stipulează că: „organele administrației publice locale și alți factori de decizie, până la crearea autorizației de construire a caselor de locuit, altor edificii, preventiv sunt obligați să coordoneze cu întreprinderile electroenergetice, locul de dislocare a obiectelor. Iar conform p. 17 al Normelor, este interzisă construcția sau demontarea edificiilor, producerea altor lucrări în zona de protecție a liniilor de transport de energie electrică”.

Mai invocă că instanțele judecătorești inferioare au ignorat p. 11 din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice de tensiune peste 1000 V, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al URSS nr. 255 din 26 martie 1984, în vigoare la momentul dat, care prevăd că în zonele de protecție a rețelelor electrice, fără acordul în scris a întreprinderii, în gestiunea căreia se află aceste rețele, este interzisă construcția, reparația capitală, reconstrucția sau demolarea a oricărei clădiri sau construcții. Zona de protecție a Liniei electrice aeriene cu tensiunea de 110 kW, conform Regulamentului, este stabilită la o distanță de 20 m., pe orizontală, de la marginea conductorului lateral.

Indică că instanțele de judecată nu au luat în considerație că la construcția imobilelor date, au fost încălcate normelor tehnice SNIP nr. 2.07.01-89 „Urbanistica, sistematizarea și construcția localităților urbane și rurale” și anume p. 7.8, care stabilește că rețelele electrice aeriene cu tensiunea de 110 kW și mai mare urmează să fie dislocate în afara teritoriului locativ”.

Totodată instanțele de judecată au ignorat aplicarea dispozițiilor art. 17 al Legii cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998, în care se stipulează: „Obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Modul de delimitare a acestor zone, dimensiunile și regimul se stabilesc prin regulamente și acte normative aprobate de Guvern. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.”

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurentului, la 07 iulie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire anexată (f. d. 229), fiind recepționată la 14 iulie 2014 (f. d. 242).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 05 septembrie 2014.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „RED Union Fenosa” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de ÎCS „RED Union Fenosa” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „RED Union Fenosa” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari